

Üzleti elemző: kapocs üzlet és informatika között

Az alkalmazásfejlesztési projekteknél az IT-részlegen belül tevékenykedő üzleti elemzők veszik át a felhasználóktól mind a szoftverspecifikációt, mind az üzleti funkcionális tesztelés feladatát.

Az autógyártáshoz, illetve szervizhez a kezdetekben csak nagyon kevesen értettek – az autó csodaszámába ment. A tömegtermelés beindulásával elterjedt az autó használata, és szinte minden, önmagára egy kicsit is adó sofőr értette az automobil és a belső égésű motorok működését, kisebb-nagyobb javításokat maga is el tudott végezni. A személygépkocsik szakadatlan fejlesztése miatt napjainkra megint egyre kevesebb sofőr ért ténylegesen az autók működéséhez: a karbantartáshoz, szervizhez szakemberre van szükség, és a sofőrök feladata csakis a személygépkocsik vezetésére korlátozódik.

Hasonló a helyzet a szoftverek fejlesztése terén is: korábban az informatika elvárta a felhasználóktól, hogy valamilyen szinten értsenek az alkalmazásaihoz, vegyenek részt a rendszerek fejlesztésében és karbantartásában. Napjaink szofisztikált szoftverrendszereihez egyre kevesebb felhasználó ért szakértői szinten – az üzleti felhasználók nem tudnak a specifikációs és tesztelési tevékenységekben a korábban megszokott mélységben részt venni. Mindezzel együtt az alkalmazásfejlesztés folyamata alapvetően nem változott az elmúlt harminc év folyamán, még ha a specifikációs–rendszertervezési–fejlesztési–tesztelési folyamat egyre inkább tagolódott is –

analyst) vesznek át a felhasználóktól. Ez összefügg azzal a követelménnyel, hogy az IT-nek munkájában egyre inkább tekintettel kell lennie az üzleti igényekre. Amennyiben az IT-szervezet elzárkózik az üzleti oldaltól, abban az esetben a feladata előbb-utóbb az üzemeltetésre koncentrálódik, és minden egyes üzleti egységnél önálló, specializálódott, az üzleti működést támogató alkalmazásfejlesztési részlegek jelennek meg. Ez egy idő után oda vezethet, hogy az üzemeltetésre szakosodott IT-t kiszervezik, és az egyes alkalmazásfejlesztő részlegekből hoznak létre egy új IT-szervezetet.

Ezt a veszélyt egyre több informatikai vezető ismeri fel, és saját jól felfogott érdekében is azt az utat választja, hogy a saját szervezeti egységén belül az üzleti oldal igényei iránt fogékonyabb, a szigorú logikai gondolkodásmódból kilépni képes programozók közül üzleti elemzőket nevel ki. Eddig a lépésig számos vállalat eljutott, még ha a kezdeti időkben nem feltétlenül tudták is, hogy mi is az üzleti elemzők feladata. Pedig az üzleti elemzők fontos szerepet töltenek be mind a specifikáció, mind a tesztelés folyamán – hangsú-

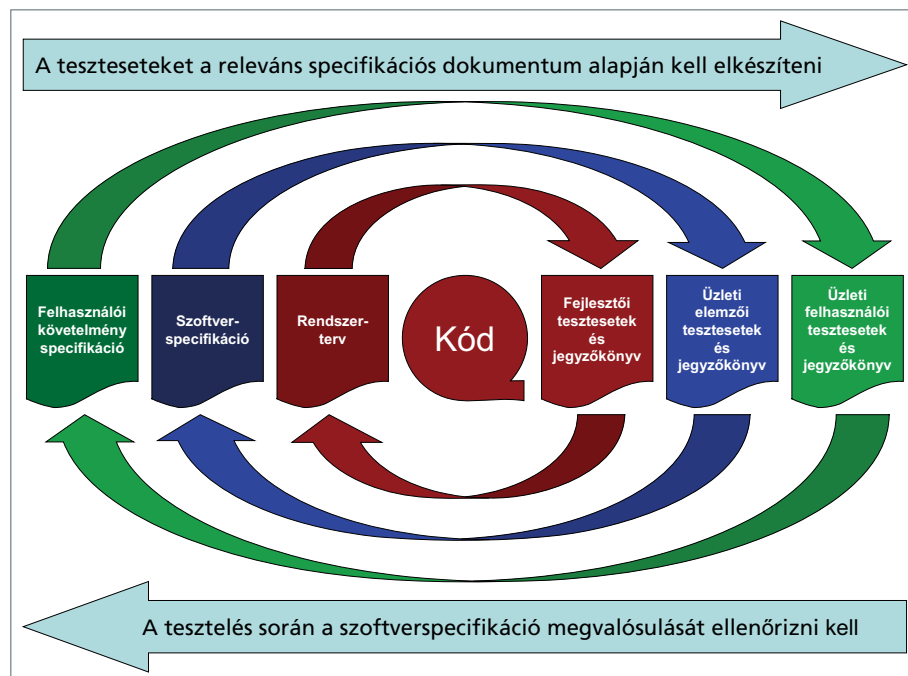
informatikai környezetben azonban már nem szabad ezt tőlük elvárni. A munkát az üzleti elemzőknek kell átvenniük: a felhasználók feladata már csak az üzleti folyamatokra koncentrált követelményspecifikáció lehet, míg a funkcionális szoftverspecifikációt az üzleti elemzőknek kell megírniuk, amelyből

Török Péter
igazgató tanácsadó
Stratis

aztán a programozók a rendszertervet elkészítik. Az üzleti elemzőnek persze a felhasználókkal egyeztetnie kell, de a felelősséget neki kell vállalnia a szoftverspecifikációért. A fejlesztést követően kerülhet sor a tesztelésre, amelyhez a teszteseteket a releváns specifikációs dokumentum alapján kell elkészíteni. A tesztelés során szoftverspecifikáció megvalósulását kell ellenőrizni; a specifikációval azonos energiát kell belevinni a tesztelésbe – hangsúlyozta a tanácsadó. A tesztelési folyamatba is belép az üzleti elemző: a felhasználóktól ma már csak azt várják el, hogy ellenőrizték, az elkészült alkalmazás megfelelt-e a kö-

vetelményspecifikációban meghatározott üzleti követelményeknek. Az alkalmazás funkcióinak ellenőrzése a szoftverspecifikáció alapján ma már az üzleti elemzők feladata.

magyarázta Török Péter, a vezetési és informatikai tanácsadással foglalkozó Stratis igazgató tanácsadó, projektmenedzsment kompetenciaközpont vezetője.

Fejlesztés az üzleti igények szerint

A fenti probléma megoldására az alkalmazásfejlesztésben is megfigyelhető egy új elem, mégpedig az, hogy mind a szoftverspecifikáció, mind a tesztelés terén egyre több feladatot az informatikai részlegen belül tevékenykedő üzleti elemzők (business

lyozta Török Péter. Hozzátette: ezt a külföldön már elterjedt gyakorlatot egyre több helyen alkalmazzák itthon is, még ha tudatosan nem is mindenhol. Amíg azonban a szoftverspecifikáció egyre több helyen az üzleti elemzők dolga, azt még kevés helyen ismerték fel, hogy a tesztelésbe is be kell vonni őket.

A felelősség az elemző

A szoftverspecifikáció elkészítésének felelőssége korábban az üzleti felhasználókra hárult, a szofisztikált

Dokumentált specifikáció

A fejlesztés lezárulásáig általában minden projekt gond nélkül szokott haladni, a hibák csak a tesztelés alatt derülnek ki. Az alkalmazás tesztelése során felmerülő hibák súlyossága, illetve az ezzel járó költségek attól függenek, hogy azok a kód vagy a specifikáció hibáira vezethetők vissza. Ha kódhibáról van szó, akkor „csak” a fejlesztést kell javítani, ha azonban a tesztelés során az derül ki, hogy specifikációs hibáról van szó, abban az esetben egy egész modult újra kell fejleszteni. Szélsőséges esetben a teljes alkalmazásfejlesztési projekt is kútba eshet, és újból lehet kezdeni a specifikáció kidolgozását; ami egy pár hónapos fejlesztés idejét akár több évre nyújthatja. Ezért különösen fontos, hogy az üzleti elemzők a szoftverspecifikációt részletesen és pontosan dokumentáltan készítsék el, mivel a fejlesztők nem tudják jobb minőségben fejleszteni, illetve tesztelni az alkalmazást, mint amilyen minőségű a szoftverspecifikáció, és az ennek alapján készült rendszerterv volt. • Mozsik Tibor

CIO – IT-stratégia döntéshozóknak
A Computerworld-Számítástechnika havi melléklete – III. évfolyam 8. szám
e-mail: szerkesztoseg@cio.hu
Kiadó: IDG Hungary Kft. 1075 Budapest, Madách Imre út 13–14., A épület
Felelős kiadó: Bíró István ügyvezető
Alapító szerkesztő: Hutter Ottó (1961–2006)
Vezető szerkesztő: Mozsik Tibor
Olvasószerkesztő: Egyed Zsóka
Korrektor: Hajdú Éva, Sz. Erdős Judit
Tipográfia: Végh Ágnes